

Ładowacz nieczystości płynnych

961101

Inna nazwa zawodu: śmieciarz, szambiarz

Zadania i czynności

Ładowacz nieczystości usuwa systematycznie śmiecie i ścieki z miejsc przeznaczonych do ich gromadzenia (śmietników i szamb przydomowych i przemysłowych) oraz przewozi je na miejsce utylizacji (do oczyszczalni ścieków w wypadku nieczystości płynnych, wysypisk, kompostowni i spalarni śmieci w wypadku nieczystości stałych). Pozwala to uniknąć zanieczyszczenia środowiska odpadami i wydzielanymi przez nie substancjami toksycznymi, które mogą być również zagrożeniem dla zdrowia ludzi (zatrucia lub nawet niebezpieczeństwo epidemii), zapewnia utrzymanie czystości i porządku w ludzkich siedzibach. Nieterminowy wywóz nieczystości może być również przyczyną rozmaitych niedogodności i niewygód, takich jak przykry zapach i problemy ze składowaniem większych ilości odpadów. Wszystkie działania śmieciarzy i szambiarzy regulowane są ustawowo przez ministrów zdrowia, ochrony środowiska oraz budownictwa i gospodarki mieszkaniowej.

Zadania i obowiązki ładowacza nieczystości stałych i płynnych różnią się jeśli chodzi o sposób ich wykonywania.

Ładowacz nieczystości płynnych ma za zadanie opróżnianie zbiornika asenizacyjnego (szamba). Na początek przeciąga gumowy wąż podłączony do beczkowozu i mocuje jego końcówkę w otwartym wylocie szamba. Następnie mechanicznie wypompowuje ścieki ze zbiornika, kontrolując przez cały czas poziom wypełnienia beczki z pomocą zainstalowanego na niej wskaźnika (gdy beczka nie jest pełna jej zawartość przemieszcza się w czasie transportu, co zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego). Po przyjeździe do oczyszczalni ścieków następuje rozładowanie beczkowozu, tzn. przepompowanie ścieków do zlewni. Obowiązkiem ładowacza jest wywietrzenie beczki przed i po jej opróżnieniu, by zapobiec w ten sposób gromadzeniu się w środku toksycznych i potencjalnie wybuchowych gazów. Powinien także dbać o jej czystość i kontrolować stan techniczny, przygotować ją do przeglądów i remontów (mycie od wewnątrz, dezynfekowanie).

Ładowacz nieczystości stałych umieszcza zawartość różnego rodzaju śmietników w wozie asenizacyjnym (śmieciarce). Przetacza lub przenosi pojemniki ze śmieciami, umieszcza je na podnośniku pneumatycznym, wysypuje ich zawartości do wnętrza samochodu za pomocą dźwigni podnośnika i zgniata automatyczną zgniatarką, a gdy samochód jest pełen także automatycznie usuwa jego zawartość na wysypisku.

Ładowacz może także napełniać ręcznie kontenery na śmiecie i brać udział we wstępnym sortowaniu odpadków na terenie przedsiębiorstwa, w którym jest zatrudniony. W swojej pracy powinien zawsze dbać o czystość - dokładne opróżnianie pojemników i stan dróg, po których były przetaczane do śmieciarki oraz schludność samochodu (myje go po zakończeniu pracy, usuwa na bieżąco z karoserii zanieczyszczenia, odpadki itp.)

Nad sprawnością i stanem technicznym zestawu asenizacyjnego i śmieciarki czuwa przede wszystkim kierowca.

Środowisko pracy

materiałne środowisko pracy

Swoje obowiązki ładowacz wykonuje w otwartej przestrzeni, stale narażony na działanie warunków atmosferycznych (wysokie i niskie temperatury, deszcz, wiatr), przykre, przenikliwe zapachy (siarkowodór, gnijące odpadki), kontakt z oparami i gazami toksycznymi wytwarzanymi w procesie fermentacji nieczystości (siarkowodór w długo nie otwieranych szambach i przy spuszczeniu w zlewni). Może zostać obalony ściekami podczas opróżniania szamba. Dystans między punktami, z których odbiera nieczystości pokonuje w ogrzewanych kabinach wozów asenizacyjnych, narażony na wibracje silnika. Ładowacz pracuje w kombinezonie roboczym z paskami odblaskowymi (większość czynności wykonuje w bezpośrednim sąsiedztwie pojazdów w ruchu), gumowych butach i rękawicach zabezpieczających przed skałeczeniem i zainfekowaniem rąk. Zagrożenia dla zdrowia wynikające z charakteru pracy to przeziębienia, egzemy, dyskopatie, zwyrodnienie barku (od noszenia pojemników), urazy i stłuczenia palców (bardzo częste przy zakładaniu pojemników na podnośnik hydrauliczny), możliwość zakażenia wąglikiem i tężcem oraz zatrucia siarkowodorem (przy czyszczeniu lub remoncie beczek na ścieki), wypadki komunikacyjne. Utrzymanie higieny osobistej wymaga częstego mycia całego ciała (trudne do usunięcia, nieprzyjemne zapachy) i zmiany ubrania.

warunki społeczne

Ładowacz pracuje w zespole z innym ładowaczem i kierowcą śmieciarki lub kierowcą w szambiarce. Umiejętność współpracy i porozumienie załogi samochodu jest jednym z podstawowych warunków dobrego wywiązywania się przez nią z obowiązków zawodowych - wykonywania pracy szybko, sprawnie i bezpiecznie. Ponieważ jest to praca usługowa, załogi samochodów asenizacyjnych przyjmują też czasem skargi i zażalenia właścicieli domów, z których usuwają odpady, co bywa przyczyną konfliktów. Ładowacze ściśle wykonują polecenia dyspozytora ruchu, który jest ich bezpośrednim przełożonym.

warunki organizacyjne

Ładowacze pracują tylko w dni robocze w zasadzie na jedną zmianę, a tylko czasami, gdy dłużej czynne jest wysypisko na dwie (w godzinach 6.00 - 14.00 i 14.00 - 22.00). Ponieważ szamba przydomowe są opróżniane głównie wiosną i jesienią możliwe są wówczas nadgodziny (do 150 godzin rocznie). Samochód asenizacyjny porusza się po trasach wyznaczonych przez dyspozytora przedsiębiorstwa oczyszczania, ruchem wahadłowym pomiędzy oczyszczalnią ścieków i siedzibą klienta, najczęściej w odległości do 50 km od bazy. Śmieciarki pokonują dystans nie większy niż 20 km w jedną stronę. Praca ładowaczy nie jest nadzorowana bezpośrednio podczas jej wykonywania. Są rozliczani na podstawie tzw. trasówek (plan odbioru nieczystości) z całości wykonanych zadań pod koniec dnia, gdy wracają do bazy. Załoga samochodu przyjmuje na siebie odpowiedzialność za powierzony sprzęt.

Wymagania psychologiczne

Ładowacz musi być przygotowany do wykonywania pracy niewdzięcznej, o niskim prestiżu, mało akceptowanej przez otoczenie, polegającej na powtarzaniu prostych, monotonnych czynności i nie dającej perspektyw zawodowych. Niewiele jest cech

niezbędnych, by dobrze pracować w tym zawodzie. Należą do nich solidność, ostrożność, spostrzegawczość i szybki refleks, umiejętność współpracy i dokładnego wykonywania poleceń przełożonych, bezkonfliktowość, zręczność. Przydatne są też zdolności manualne, zainteresowania techniką i mechaniką. Ładowacz powinien też dbać o higienę osobistą i czystość powierzonego sprzętu.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Ładowacz wykonuje pracę fizyczną ciężką lub bardzo ciężką, w ruchu, często w wymuszonej pozycji (dźwiganie pojemników, wspinanie się na beczkowóz), dlatego nie ma w tym zawodzie miejsca dla osób niepełnosprawnych. Kandydat do pracy musi być w pełni sprawny fizycznie i ruchowo, mieć silną budowę ciała, szczególnie sprawny układ krążenia, oddechowy, kostno -stawowy, mięśniowy, mocne ścięgna i stawy. Przeciwwskazania do wykonywania zawodu to przede wszystkim: choroby kręgosłupa, serca, zaburzenia krążenia, astma, zaburzenia równowagi i świadomości (padaczka), wady wzroku (możliwość odklejenia siatkówki przy wysiłku), słuchu (narażenie na hałas), choroby i skaleczenia skóry rąk, skłonność do uczuleń.

O przydatności do pracy za każdym razem decyduje lekarz na podstawie badania ogólnego (internistycznego i podstawowych badań dodatkowych) i szczegółowych (indywidualny wywiad i ocena stanu zdrowia kandydata)

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Zawód ten mogą wykonywać osoby z wykształceniem niepełnym podstawowym, bez żadnego wcześniejszego przygotowania, przyuczane do wykonywania swoich obowiązków już po zatrudnieniu, bezpośrednio na stanowisku pracy (instruktaż wstępny dotyczący zasad bhp i obsługi urządzeń.). Ponieważ ładowacz pracuje w zespole, przez pierwszych kilka tygodni nowy pracownik jest dodatkowo nadzorowany oraz zapoznawany z czynnościami i obowiązkami (obsługa dźwigni urządzeń, bezpieczne otwieranie szamba, technika przenoszenia kubłów na śmiecie itp.) przez współpracowników. Nie ma innych możliwości ani potrzeby kształcenia zawodowego, ze względu na niski poziom komplikacji czynności ładowacza.

Coraz częściej pracodawcy (szczególnie prywatni) poszukują na te stanowiska osób z dodatkowymi umiejętnościami (mechaników samochodowych, kierowców zawodowych) ponieważ pracownicy ci są bardziej wszechstronni i mogą pracować w mniejszych zespołach (wykonując jednocześnie pracę kierowcy i dodatkowego ładowacza lub jednoosobowo obsługując beczkowóz).

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

Nie ma żadnych możliwości awansu w zawodzie z wyjątkiem finansowego. Niektóre przedsiębiorstwa umożliwiają natomiast podnoszenie kwalifikacji (np. finansowanie kursów na zawodowe prawo jazdy).

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

Ponieważ jest to zawód wymagający bardzo niskich kwalifikacji (niektóre przedsiębiorstwa zatrudniają pracowników z niepełnym wykształceniem podstawowym), o możliwości podjęcia pracy decyduje stan zdrowia, sprawność fizyczna i zaangażowanie w jej poszukiwanie. Najłatwiej znajdują zatrudnienie

mężczyźni w pełni sił, do 45 roku życia. Chociaż przepisy pozwalają na zatrudnianie kobiet, zwyczajowo jest to profesja męska (jednakowo w wypadku śmieciarzy i szambiarzy). Pracodawcy nie wyobrażają sobie kobiet na tych stanowiskach z przyczyn obyczajowo -społecznych i organizacyjnych (np. oddzielne natryski).

Możliwości zatrudnienia

Informacje będą sukcesywnie uzupełniane.

Zawody pokrewne

sprzątacze

szaleciarz

zmywacz samochodu

zamiatacz

kierowca

operator pług śnieżnego

Polecana literatura

Informacje będą sukcesywnie uzupełniane.